

ЕРИХ КЕСТНЕР
МЪЛЧАЛИВАТА ГОСПОЖИЦА

Превод от немски: Венцеслав Константинов, 2009

chitanka.info

Тя беше много млада, много неопитна и много любознателна.

Той беше също така любознателен, не съвсем неопитен и почти двадесет години по-възрастен. Въпреки това той би могъл да научи нещо от нея, защото, макар и момиче, тя беше жена, а той, макар и мъж, беше дете.

Но те не достигаха до тези понятни мисли. А може би просто се страхуваха да достигнат.

В дните, когато тайно го посещаваше, за да може той отново и отново да рисува хубавото ѝ лице, разкривайки магията на чертите ѝ, тя го чуваше понякога да казва:

— Можете спокойно да разговаряте, докато работя. Та аз съвсем нямам намерение да ви фотографирам! Приказвайте спокойно, дете мое!

— Не съм дете — отвърщаше тя кротко.

И така, вместо нея приказваше той, докато погледът му напрегнато се местеше от лицето ѝ към листа и обратно. Тя мълчеше, поглеждаше го втренчено и от време-навреме казваше: „Аха“ или „Да, да“, или „Гъй, гъй“.

— Четете ли понякога любовни романи? — попита той веднъж. И когато тя както обикновено замълча, той продължи: — Зарежете ги, от тях нищо не може да се научи, дете мое.

— Не съм дете — каза тя кротко.

— Никъде — каза той — няма да срещнете такова дълно лицемерие, никъде действителността и истината не се премълчават с такова хладнокръвие, както в любовните романи. Ако един писател поиска да опише как някой убива някого или го нарязва на малки късчета, или пък се обесва, или подпалва някой град, или мъчи някакво животно, точността му в описанието не знае граници. На никого не би хрумнало да го укорява за такива подробности. Никой институт не би се опитал да му ги забрани. Някои романи представляват истински справочници за начинаещи разбойници и убийци. Осмели ли се обаче един автор да опише предмета на любовта, която все пак е най-голямото, ако не и единственото щастие за нас, хората, той направо е загубен. Най-добре ще стори да се убие, преди другите да са направили това. Нему е позволено да разбулва най-отвратителни неща. А най-красивото, дори само загатнато с думи, му е забранено. И ако

въпреки всичко се опита да го направи, то е равностойно на смъртен грях. Основите на държавата, църквата и обществото щели да се разклатят. А постройките, издигнати върху тези основи, щели да рухнат като къщички от карти за игра. Пазителите на условностите треперят ден и нощ пред елементарната сила на щастието и любовта.

Тя го погледна втренчено и промълви: „Аха“.

— Впрочем — каза той друг един път — за двама души, които се обичат, или поне вярват, че се обичат, е направо невъзможно да се доближат истински един до друг. Предполагам, ще оспорите това твърдение, дете мое.

— Не съм дете — отвърна тя нежно.

— Един съвременен френски автор — продължи той — се е опитал да онагледя невъзможността за пълно сливане с помощта на твърде мрачна алегория. Всеки от двамата влюбени, твърди той, приличал на човек, защит в груб платнен чувал, така че не можел да вижда нищо и бил в състояние само едва-едва да се движи. В това печално положение те били изправени един срещу друг, всеки чувствал ощастливяващата близост на другия, усещал света на граничещото до болка привличане, но виждал само тъмнина — платното се докосвало грубо до другото платно, непохватно и неудовлетворяващо, и никой от двамата Впрочем не знаел кой и какъв е другият в действителност. Сравнението не звучи твърде поетично и не е много утешително, но боя се, че отговаря на истината. В Библията се казва, че още Адам и Ева откъснали ябълката от дървото на познанието и я изяли. Аз считам това сведение за погрешно. Просто са забравили да го опровергават. Тя, тайнствената ябълка, продължава да си виси все така високо на дървото и завинаги ще си остане недостъпна за човека.

Тя го погледна втренчено и тихо каза: „Тъй, тъй“.

— Само че човек, забравяйки онова, което отдавна знае, се поддава твърде леко на мнението — каза той през един хубав следобед, — че официалната забрана на любовта у нас била стара като света. Но как стоят нещата в действителност? Винаги и навсякъде ли любовта е била прикривана като грях или безчестие? Сякаш нейното място е в затвора и е справедливо да бъде премълчавана като някой роднина,

който има лошия навик да краде сребърни лъжици? Но не винаги е било така, това го знае всяко дете.

— Не съм дете — отвърна тя кротко.

— Не винаги е било така — повтори той. — Помислете си само за древните гърци, които с обожание са се прекланяли в храмовете пред телесната красота. Не навсякъде е било и не навсякъде е така. Помислете си за индийските книги по любовно изкуство и не забравяйте естественото, чистосърдечно схващане на японца по някои въпроси и процеси, които в днешния западен свят най-детински се премълчават или блудкаво се осмиват. Но как, питам аз, ще може човек да говори откровено за духовната, за божествената страна на любовта, ако презира, отхвърля и се срамува от земната любов? Така не само частта, но и цялото се превръща в лъжа.

Тя го погледна втренчено и каза: „Да, да“.

Такива или подобни неща ѝ приказваше той, докато отново и отново я рисуваше. Така или по подобен начин му отвръщаше тя с мълчание. Докато настъпи онзи следобед, в който той, наклонил глава, провери последните щрихи, кимна леко към листа и каза:

— По-добре не мога да го направя, дете мое!

Тя мълчеше.

— Би било лекомислено от моя страна — продължи той — да ви помоля да не прекъсвате посещенията си. Рисунката, като се има предвид моят талант, не е лоша. Искате ли да я видите, дете мое?

Тя мълчаливо стана от мястото си и пристъпи зад него.

Той се окашля. После попита:

— Мога ли да ви я подаря, дете мое?

— Не — каза тя. — Ще я закачим отсреща над дивана.

Той изненадано се обърна към нея. Тя се усмихна леко, погледна замислено от единия прозорец към другия и рече:

— Трябва да купим нови пердета. Ако... нямаш нищо против.

Той я погледна втренчено и промълви, посягайки към ръката ѝ:

— О, какво съм дете!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.